

DAMIEN LEWIS

ZROD PRVNÍ SPECIÁLNÍ JEDNOTKY

CHURCHILLOVA TAJNÁ ARMÁDA

xyz

Churchillova tajná armáda

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

xyz

Damien Lewis
Churchillova tajná armáda – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

„Čas od času se z moře vynoří ocelová ruka, která čím dál efektivněji unáší německé hlídky z jejich stanovišť.“

Winston Churchill

DAMIEN LEWIS

ZROD PRVNÍ SPECIÁLNÍ JEDNOTKY

**CHURCHILLOVA
TAJNÁ
ARMÁDA**

xyz

Poděkování

Mé díky patří zejména veteránům, se kterými jsem měl tu příležitost vést rozhovory nebo mi zpřístupnili své dřívější rozhovory a kteří mi věnovali svůj čas, podělili se se mnou o své vzpomínky a umožnili mi nahlédnout do svých soukromých archivů, mezi něž patří také Jack Mann. Zároveň děkuji Iainu Farmerovi a Andersi Sandbergovi, producentům připravovaného filmu *Raiders* („Nájezdníci“) pojednávajícího o životě Anderse Lassena a jeho spolubojovníků, kteří mě inspirovali, abych se hlouběji ponořil do pozoruhodného příběhu, který vyprávím na stránkách této knihy. Díky patří rovněž Paulovi a Anne Sherrattovým za přečtení první verze knihy a poskytnutí bystré a konstruktivní kritiky a zpětné vazby.

Obzvláště vděčný jsem svému nakladateli, společnosti Quercus, a Richardu Milnerovi, Joshi Irelandovi, Charlotte Fryové, Patricku Carpenterovi, Davidu Northovi, Jane Harrisové, Daveovi Murphymu, Ronu Beardovi, Caroline Proudové, Hannah Robinsonové a všem dalším, s jejichž pomocí kniha vznikla. Opět vzdávám dík svému rešeršistovi, Simonovi Fowlerovi, za důslednou práci v britských Národních archivech, Imperiálním válečném muzeu a nejrůznějších dalších ústavech. Ještě jednou ti děkuji za to, že jsi na světlo vynesl všechny ty neodvyprávěné příběhy a všechna ta tajemství, která čekala, až je někdo objeví.

Cítím se zavázán také spisovatelům, kteří už dříve zpracovali téma, o kterém má kniha pojednává, a z jejichž práce jsem často vycházel. V abecedním pořadí to jsou: W. E. Benyon-Tinker (*Dust Upon The Sea*), Thomas Harder (*Anders Lassen's War*), Peter Kemp (*No Colour Or Crest*), Charles

Koburger (*Wine-Dark, Blood Red Sea*), James D. Ladd (*SBS – The Invisible Raiders*), Mike Langley (*Anders Lassen VC, MC*), Suzanne Lassenová (*Anders Lassen VC*), Brian Lett (*Ian Fleming and SOE's Operation Postmaster; The Small Scale Raiding Force*), John Lodwick (*The Filibusters*) a Gavin Mortimer (*The SBS In World War Two*). Ještě jednou děkuji své manželce, Evě, a také Davidovi, Damienovi juniorovi a Sianně-Sarah za to, že přetrpěli, když byl táta zavřený ve své pracovně a psal.

Cork, Irsko, 2014

Poznámka autora

Přeživších z řad speciálních sil, kteří se za druhé světové války podíleli na operacích popsaných na stránkách této knihy, je bohužel jen málo, pokud vůbec nějakí. V době, kdy jsem se věnoval rešerším a psaní této knihy, jsem měl to štěstí, že se mi podařilo navázat kontakt s mnohými doposud žijícími veterány nebo s pozůstalými těch, kteří nás už opustili. Pokud se najdou jacíkoliv další svědkové událostí, o nichž vyprávím, kteří by se o své prožitky rádi podělili, ozvěte se mi prosím, protože další výpovědi o operacích popisovaných v této knize se možná podaří začlenit do jejich budoucích vydání.

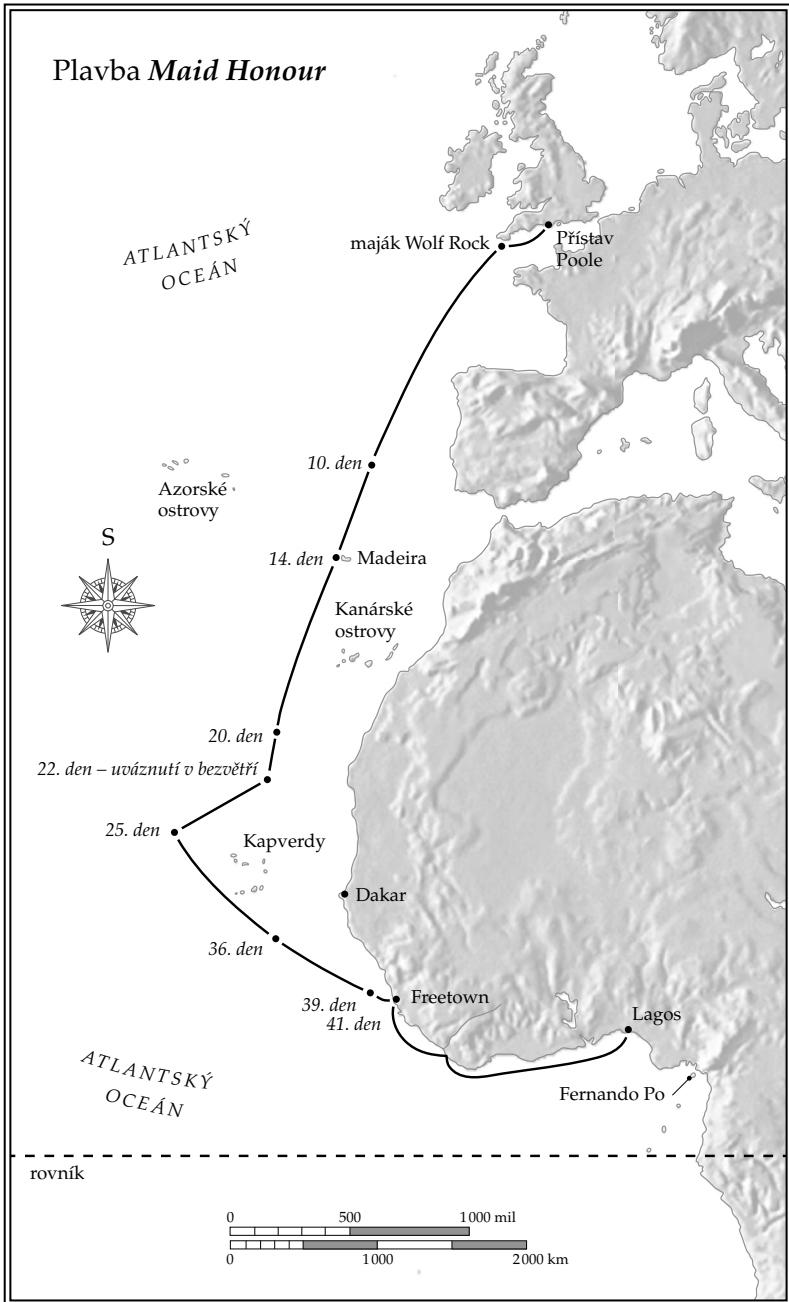
Zážitky spojeneckých vojáků, ať už agentů z řad Oddělení pro zvláštní operace, anebo operativců speciálních jednotek, ze služby nebo nepřátelského zajetí byly často natolik traumatizující, že se je mnozí rozhodli vzít s sebou do hrobu. Jsem nesmírně vděčný těm několika málo z nich, kteří byli ochotní se o svá svědectví se mnou podělit (a někteří z nich nás už bohužel mezitím opustili). Lidské vzpomínky se často rozcházejí, a o těch, jež se týkají matoucích a frenetických operací za nepřátelskými liniemi, to platí dvojnásob. Těch několik málo písemných svědectví, která se o takových misích zachovala, se liší v detailech a časových rámcích, přičemž uvedená místa a chronologie událostí si často přímo odporují. Navzdory tomu jsem se však na těchto stránkách snažil vytvořit co možná nejsrozumitelnější představu o místech a časové souslednosti vyprávěných příběhů.

Tam, kde jednotlivé vzpomínky na danou misi působí obzvlášť zmatečně, jsem se při popisu toho, kde, kdy a jak se události odehrály, rozhodl pro

metodologii „nejpravděpodobnějšího“ scénáře. Pokud se dvě nebo více svědectví a zdrojů shodovaly na nějakém termínu, místě a sledu událostí, vyhodnotil jsem tento popis jako nejpravděpodobnější. Tam, kde bylo třeba, jsem poupravil některé repliky v dialozích, aby děj lépe plynul.

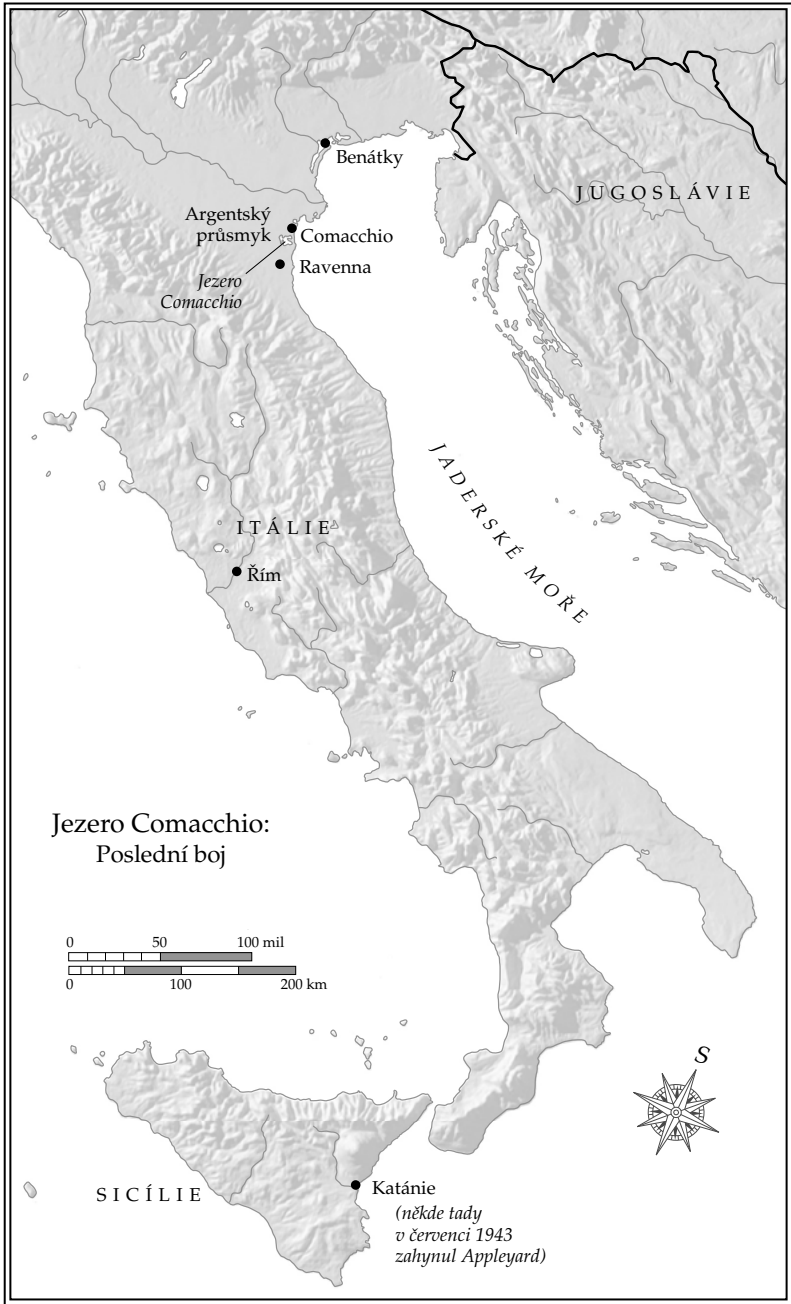
Kromě těchto výjimek padají veškeré chybné údaje uvedené v knize jen na mou hlavu a milerád je pro budoucí vydání opravím. Podobně jsem si dal tu práci a ke všem fotografiím, kresbám a dalším ilustracím v této knize jsem dohledal držitele autorských práv, což nebylo vždy přímočaré ani snadné. Opět zdůrazňuji, že všechny případné chyby rád opravím v budoucích vydáních.

Plavba *Maid Honour*

Mise záškodníků:
východní Středomoří
a Egejské moře

Věnovánu Jacku Mannovi,
jehož ruka si dodnes udržela ocelový stisk.

A všem ostatním záškodníkům,
kteří už nás mezitím bohužel opustili.

Nikdy na ně nezapomeneme.

Kapitola první

3. červenec 1943, letecká základna v Kastelli, Kréta

Kozy se procházely vyschlou, zaprášenou krajinou a občas se napásly na každé troše zeleně, kterou se jim podařilo najít. Před nimi se tyčil plot z propletených drátů obklopující německou leteckou základnu. Přímou u plotu rostlo několik nízkých keřů doposud skýtajících trochu vábivého zeleného listí. Ta nejhladovější zvířata se na ně vrhla. Aby se dostala k těm nejvyšším větvím, musela se postavit na zadní nohy, přičemž kopyty na těch předních se opírala přímo o dráty.

Ve šlépějích zvířat kráčely dvě postavy. Oblečené byly stejně jako místní pastevci koz, zahalené do tradičních, volných šedivých rouch a šál. Zatímco se neúspěšně pokoušely zvířata znehybnit a odtáhnout je pryč od drátů, na letištní dráze přistála dvojice Junkersů Ju-87, která hukotem svých vrtulí pastevce pokřikující na zvířata dočista přehlušila.

Oba muži upřeli zrak na nenáviděné střemhlavé bombardéry štika, jejichž sirény *Jericho-Trompete* dokázaly svým burácením nahnat strach i těm nejotrlejším operativcům. Na ranveji stálo šest dalších Ju-87, v doprovodu hrstky větších schnellbomberů Ju-88 – Hitlerem tolik vyzdviho- vaných válečných letounů.

Nemohlo být pochyb o tom, že to na letecké základně v Kastelli žilo. Kromě té hrstky elegantních stíhacích messerschmittů a průzkumných letounů *Storch*, co na ranveji rovněž stály, si tu mohli vybrat z celé řady dalších štavnatých cílů.

Jak se burácení štuk vytrácelo, ozval se odněkud zevnitř základny autoritativní výkřik v němčině. Jeden strážný zpozoroval kozy opírající se o obvodový plot. Pažbou svojí pušky začal do drátů bušit.

„Hej! Vy tam! Odvedte si ta zvířata! *Schnell! Schnell!* Odvedte je pryč!“

Pod svými převleky Anders Lassen, původem Dán, ale toho času příslušník britských speciálních sil, i Georgios Nereanos, jeho průvodce z řad řeckého odboje, celí ztuhli. Na rozdíl od Georgiose mluvil Lassen plynule německy a rozuměl každému vojákovu slovu – oba muži se ale snažili předstírat, že vůbec nechápou, o čem je řeč.

Lassen přejel prsty po pistoli Luger schované pod svým rouchem a pojistku na ní přepnul do nezajištěné polohy. Zatímco Georgios se za místního mohl snadno vydávat, jelikož jím také byl, Lassena by jeho slámově blond vlasy a pronikavé modré oči dozajista prozradily, kdyby se k nim německý strážný dostal dost blízko, aby si je pořádně prohlédl.

„Odežente ty svoje zatracené kozy od těch drátů!“ zakřičel Němec znovu. „Klidte se odsud! Nebo budu střílet!“

Převlek za pastevce koz pro průzkum letiště zblízka se původně jevil jako dobrý nápad, Lassen však zapomněl vzít v potaz, jak jsou tato zvířata od přírody tvrdohlavá, obzvláště pak když mají hlad. Jak spolu s Georgioseem zvířata bili svými holemi, zdálo se mu, že je ten německý strážný najednou podezřívá ještě o to víc.

„*Kommen Sie hierher!*“ zavolal na ně. „*Kommen Sie hierher!*“ Pojdte sem! Pojdte sem!

Lassen svou zbraň sevřel ještě pevněji, ale tehdy se iniciativy chopil Georgios. Na znamení bezmocnosti rozhodil rukama.

„My vám nerozumíme!“ zakřičel zase on na strážného v řečtině. „My vám nerozumíme!“

Strážný pozvedl svou pušku a pantomimicky ukázal, jak po kozách střílí. Pak mířidly své zbraně přejel také po obou mužích. Vzkaz to byl nad

slunce jasnější: *Pakujte se krucínál odsud*. Lassen dospěl k závěru, že už toho viděli dost. Dvojice společnými silami odtáhla poslední zvířata od plotu a holemi je nahnala zpátky do stáda.

Strážný se na ně dlouze a upřeně zamračil, načež se vrátil ke svým povinnostem, ať už byly jakékoliv.

„Perfektní,“ zamumlal Lassen, jakmile se jim vytratil z doslechu. „Ten plot není pod proudem.“

Zatímco stádo odháněli pryč, několikrát se kradmo rozhlédl po dalších obranných postaveních obklopujících leteckou základnu. Nejbližší strážní věž – dřevěná stavba tyčící se do výšky zhruba 15 metrů – byla vybavená reflektorem, který vyčuhoval mezi jejími vnějšími sloupky a který mohla hlídka ve věži otáčet.

„Podívej tamhle,“ zašeptal Lassen. „Všechny reflektory jsou nasměrované ven.“

Georgios se na něj krátce tázavě zadíval. „Takže nás budou mít cestou dovnitř jako na dlani. Jak nám to pomůže?“

Lassen se pousmál, v jeho očích však žádná podobná vřelost patrná nebyla. Byla v nich patrná jenom neutuchající, živelná nenávisť vůči jejich německým nepřátelům, doprovázená vyvaleným, těkavým pohledem někoho, kdo ujíždí na benzedrinu. Benzedrin – často jen „bennies“ – je silný amfetamin. Od chvíle, co se na tomto řeckém ostrově vylodili, ty pilulky Lassen zobal, jako by to byly lentilky. Právě zásluhou benzedrinu se on a jeho muži pořád ještě drželi na nohou.

„To znamená, že nás nikdo neuvidí, až se pustíme do díla,“ zašeptal Lassen. „Jakmile na to letiště pronikneme...“

„Pokud se na to letiště vůbec dostaneme,“ skočil mu do řeči Georgios.

„Nemusíš mít strach,“ ujistil ho Lassen s nepřeslechnutelným dánským přízvukem. „Však my se tam dostaneme.“

Napříč oblohou se od východu rozléhalo tlumené, chvějivé dunění. Jak se letadlo přibližovalo, přerostlo v silný, rytmický řev. Na opačném konci letecké základny se na krátký okamžik vznesly do vzduchu tři siluety, jako by snad levitovaly. Jen o pár vteřin později už se ale hnaly směrem k místu, kde stáli Lassen a Georgios.

„Další schnellbomber!“ zasyčel Lassen vzrušením. „Nejdřív ty štky a teď tohle! Oni snad vyklízejí celý Heráklion.“

Jak jim Junkersy 88 s duněním přelétaly nízko nad hlavami, rozehnaly kozy hlukem svých dvojitých motorů značky BMW a vyvolaným porывem větru. *Likomba* byla přesně ten druh plavidla, který mohl přispěchat na pomoc poškozenému U-Bootu a odtáhnout jej do nejbližší skryté tropické laguny nebo „neutrálního“ přístavu. Schnellbomber byl konstruovaný, aby letěl tak rychle, že ho spojenecké stíhače nebudou schopny dohnat ani sestřelit, a v průběhu války už se ukázal být jedním z nejuniverzálnějších letounů. Ju-88, kterému se v Luftwaffe přezdívalo „Mädchen für alles“ – holka pro všechno –, se používal jako bombardér, stíhač pro noční lety, těžký stíhač, průzkumný letoun, a dokonce i jako torpédový bombardér.

V poslední zmiňované roli byly schnellbomber na Krétě nedávno nasazeny v rámci protiponorkových a protilodních hlídkových letů, při nichž pátraly po jakémkoliv spojeneckém plavidle, které se mohlo ve Středomoří nacházet. Jelikož byli Lassen a jeho muži na začátku své mise vysazeni jednou britskou válečnou lodí, která operovala Němcům přímo pod nosem, bylo by zničení těchto schnellbomberů obzvláště ironické.

Lassen se z plna hrdla rozesmál. „Všchno je to tady! Tak se mi zdá, že Holmes a jeho parta zaútočí leda na prázdné ranveje a hangáry!“

O několik desítek kilometrů dál se na Němci okupovaném ostrově Kréta nacházela letecká základna Heráklion – cíl sesterské skupiny sabotérů vedené Kenem Lamonbyem a Dickem Holmesem. Holmes byl v letce D,

jejich jednotce zvláštního určení, Lassenovým hlavním rivalem, takže Dána o to víc pobavila představa, jak Holmes po příchodu na Heráklion zjistí, že tam nemá na co zaútočit.

O dvě hodiny později se spolu s Georgiosem vrátili na pustý a sluncem spálený hřeben kopce vysoko nad leteckou základnou. Stádo koz předali jednomu z Georgiosových bratrů na předem smluveném místě, kde se rovněž zbavili místních krojů.

Když je upozoroval Ray Jones, ležící na skrytém strážním stanovišti, zavolal na ně kódovanou zprávu: „GARAJ!“

„SLAVE!“ odpověděl mu Lassen. Tak jako se vším ostatním si ani s tímhle nedělali těžkou hlavu: jejich poznávací hesla se skládala ze začátečních písmen jmen a hodností jednotlivých vojáků. Mise na Kastelli se účastnilo pět sabotérů – včetně Georgiose –, takže zapamatovat si pět kódových slov založených na tomto jednoduchém vzorci jim nečinilo žádné potíže. Nedávno dostali z velitelství záškodnických sil pokyn, aby začali používat komplexnější a pochopitelně také hůře prolomitelný systém šifer, Lassen se však raději držel blbuvzdornější varianty, tak jako u většiny věcí. Rozkazům, se kterými se sám neztotožňoval, věnoval jenom minimální pozornost.

Lassen a Georgios se vrátili zpátky k hlavní skupině polehávající ve stínu keřového porostu přímo u vstupu do jejich jeskyně. Všichni kromě Jonese právě měli napilno se sestavováním vybavení pro nadcházející noční útok. Většinou šlo o Lewesovy bomby – podomácku sestrojené výbušniny vzniklé smícháním dieselového oleje s „Nobelem 808“, plastickou trhavinou, a termitem, střelným prachem na bázi kovu.

Byl to poručík Jock Lewes, jeden ze starých pardálů zakladatele SAS Davida Stirlinga, kdo tuto bombu vymyslel. Stirlingovi muži potřebovali výbušné nálože dost lehké na to, aby si je mohli brát do terénu, ale

zároveň dost silné na to, aby dokázaly poškodit a zapálit letadlo. Lewesovy bomby, uložené v malých plátěných taškách, se daly ukrýt do kokpitu nebo na křídle letadla, poblíž palivových nádrží, aby zapálily letecký benzin uvnitř – právě tímto způsobem je Lassen a jeho muži plánovali dnes v noci použít. Lassen si uprostřed své skupiny bojovníků dřepel. Vzal si jedno napůl snědené balení vojenských přídelů a vytáhl z něj několik sucharů. Zatímco zbytek britské armády fasoval domácí polní přídelě, takzvané „Compo“, Lassenovi se pro své muže podařilo zařídit několik přídelů „K Rations“ od amerických armádních výsadkářů. Ty byly oproti Compu daleko lehčí a skladnější, s přimhouřením oka se daly prohlásit za požitelné a vojákové dodaly přesně tolik energie, aby mohl fungovat v terénu.

Lassen sám se pochopitelně posilňoval především benzedrinem, ale protože se co nevidět měli vydat na svou noční misi, potřeboval nějakou pevnou stravu. Začal kreslit orientační mapu letecké základny a zároveň v několika rychlých, úsečných větách vypravoval, co s Georgiose zjistili. Oči měl vyvalené dokořán, jeho muži cítili lačnost po krvi, která mu kolovala v žilách. Jim všem se představa vyhození letecké základny do povětří zdála nesmírně lákavá – jenže pro Lassena to byla spíš představa zabíjení Němců, co mu opravdu rozproudilo krev.

„Nebudeme to komplikovat,“ prohlásil Lassen. „Dnes v noci se tam vplížíme a přeštípáme drátěný plot na perimetru. Oblohu budou zakrývat mraky. Jen málo měsíčního světla. Nicholsons a Greavesi, vy se přiblížíte z východu a zaměříte se na sklady paliva a munice. Jonesi – ty a já to vezmeme směrem ze západu a vyřídíme tolik letadel, kolik budeme moct. Plot překonáme v jednu nula nula. Uvnitř bychom se neměli zdržet déle než dvacet minut. Časovače nastavte na dvě nula nula, abychom získali dostatečný náskok, než to bouchne.“

„Ale co budu dělat já?“ Ten dotaz vznesl Georgios.

„Ty se vrať do své vesnice,“ řekl mu Lassen. „Vrať se domů.“

„Ale můžu přece bojovat!“

„Dneska v noci ne. Ne s námi. Až základna vyletí do vzduchu, poběžíme odtamtud jako o závod. U toho s námi nebudeš chtít být. Němci by se navíc mohli pokusit o nějakou odvetu. Vrať se a pomoz svým lidem s přípravami.“

Navzdory svému chladnokrevnému vystupování si Lassen obyvatele tohoto úchvatného řeckého ostrova upřímně oblíbil, zejména místní ženy – krásky s tmavýma očima a vlasy černými jako havraní peří. S Krétany jej pojilo hluboké pouto, protože si stejně jako on někde ve svém nitru hýčkali nenávist vůči německým nepřítelům.

„Ale já chci bojovat,“ trval si na svém Georgios. „Jsem přece *bojovník odboje*. Já chci bojovat. Tihle Němci už mají na svědomí spoustu mých lidí.“

Lassen nasadil smířlivější tón hlasu. „Běž zpátky tam, kde je tě zapotřebí. Ochraň vlastní rodinu. Věř mi, že nebýt tebe, tak bychom se až sem nikdy nedostali.“

„Ale až budete utíkat, budete potřebovat průvodce,“ namítl Georgios. „Beze mě se nikam nedostanete. Jestli zaútočíte vy, zaútočím i já. Jestli tam půjdete vy, půjdu tam i já. Až se budete vracet, ukážu vám cestu pryč.“

„Andy, Georgios má pravdu,“ vložil se do věci četař Jack Nicholson. „Bez něj budeme cestou zpátky v řiti.“

„Tak dobře,“ ustoupil Lassen. „Georgiosi, půjdeš s Nicholsonem a Greavesem. Budeš se ale držet za obvodovým plotem, abys nás navedl zase zpátky ven.“

„Ano!“ Krétan se naprázdno rozmáchl pěstí ve vzduchu. „Andy, budeme bojovat jako bratři!“

„A jaký je plán, když se něco pokazí?“ zeptal se Nicholson. „Co když nás cestou tam ve světle reflektorů někdo uvidí? Nebo až budeme na základně pokládat nálože?“

Lassenovi se do očí vrátil jeho vražedný pohled. „Cestou tam nikoho z nás nikdo neuvidí.“ Na krátký okamžik se odmlčel. „To nesmíme dopustit. A jestli nás zahlédnou potom, co pronikneme na základnu, tak ji celou pošleme k čertu a vypadneme. Víte všichni, kde je záložní místo setkání?“

Lassen vsunul jednu ruku do kapsy a vyndal z ní pomačkanou mapu. Do druhé ruky vzal tužku a dohodnuté místo setkání pro případ, že by se museli rozdělit, se na mapě pokusil vyznačit slovem „znovushledání“. Angličtina však nebyla jeho rodnou řečí a pravopis obecně nebyl zrovna jeho parketa. Pokusil se o to ještě jednou, s podrážděným výrazem ve tváři, a velkými písmeny na ni naškrábal jediné slovo: „TADY.“

„Je to jasné?“ zeptal se. Ozvalo se několik souhlasně znějících zamručení.

„Jestli se kdokoliv z nás na místo setkání nedostaví, vracet se pro něj nebudeme. Rozumíte?“

Další souhlasná zamručení.

Lassen přikývl. „Dobrá. A teď do boje.“

Noční pochod na leteckou základnu proběhl bez jediného zádrhele. Čtveřice záškodníků šla v „odlehčené polní“, měli s sebou jenom batohy napěchované Lewesovými bombami a vyzbrojení byli pistolemi, ručními granáty a noži. Své těžší samopaly zvané Tommy Gun ani německé schmeisery si s sebou nevzali – při podobných misích je klíčové, aby se člověk pohyboval rychle a nepozorovaně. V přestřelce s nepřítelem, kterého dnes představovaly dvě stovky smíšených německých a italských vojáků, by nikdy nezvítězili.

Místo toho chtěli dovnitř proniknout jako duchové a stejně se dostat i ven.

Asi pět set metrů od letecké základny se Lassenova skupina oddělila od té Nicholsonovy, přičemž ta druhá se stočila jižně skrze vinici směrem

k vyvýšené, hranaté siluety palivového depa. Lassen Jonese vedl dál k lešti, a když opustili krytí vinné révy, posledních přibližně sto metrů k drátu se museli doplazít. Nocí prostupoval tenký kužel světla z reflektoru, s jehož pomocí hlídka na nejbližší strážní věži pátrala v temnotě, která ji obklopovala.

Na okamžik to vypadalo, jako by to kopí oslepujícího světla Lassena i Jonese probodlo a drželo je přišpendlené k zemi. Dvojice záškodníků si lehla na břicho, těsně k vyschlé zemině s trochou křovinového podrostu, aby se před nemilosrdným zrakem reflektoru pokusila skrýt. Jak tam leželi uvěznění pod tou intenzivní září, museli mít nahnáno, obzvláště když nikde kolem sebe nenacházeli sebemenší krytí. O několik vypjatých vteřin později se světlo zase posunulo a Lassen popohnal Jonese vpřed. Dán varoval, že to byl pohyb, co nejčastěji přitahovalo pozornost stráží, takže když budou ležet bez hnutí, světlo přes ně přelétne, aniž by je kdokoliv spatřil.

Když přes ně světlo reflektorů přelétlo podruhé, s Jonesem na místě zamrzli a kužel světla se po chvíli napětí vrátil ke svému pátrání po úbočí kopce. Jak se drali vpřed, snažil se Lassen držet svůj přirozený temperament na uzdě. Málokdy byl tak šťastný jako na lovu, obzvláště když měl vyhlédnutou tak cennou kořist.

Takový byl už od mala, kdy s lukem a šípy stopoval jeleny na rozsáhlém letním sídle svých rodičů, při lovu se vždy pohyboval tiše a hbitě. Teď ale jeho rodné Dánsko okupovali němečtí nepřátelé a dánský národ – včetně jeho rodiny – strádal pod podrážkami německých vojenských holínek, zrovna jako Kréťané.

To ještě posilovalo jeho nenávist vůči nacistům a vyvolávalo to v něm žízeň po pomstě.

Konečně se spolu s Jonesem dostali k plotu. Asi sto metrů z jejich pohledu na jih Lassen rozeznal hlavní bránu, nad kterou se tyčila jedna ze

šesti strážních věží. Panující tmou prostoupilo škrtnutí sirky, které prozradilo, že se na ní nachází hlídka. Plamínek koloval mezi strážnými, jak si každý z nich zapálil cigaretu, až odtamtud nakonec stoupal kouř ze čtyř ohnivě oranžových světýlek.

V zářivém světle zapálené sirky Lassen zaznamenal kovově šedý Maschinengewehr 42, obávaný německý „Spandau“, univerzální kulomet. Tato zbraň ráže 7,92 mm, krmená nábojovým pásem, mohla rozpoutat neskutečnou potlačovací palbu. Museli doufat, že strážní nebudou zrovna obezřetní, protože Lassenovi muži šli do akce jen s několika pistolemi, noži a dvěma tucty Lewesových bomb.

Lassen a Jones se několik vteřin rozhlíželi po terénu před sebou. Podsadité štuky od nich byly vzdálené sotva dvě stě metrů, přičemž jedinou fyzickou překážku mezi nimi tvořil drát. *Tak blízko, a přece tak daleko.*

Jak očima pátrali v temnotě, Lassen zpozoroval dvojici strážných na obchůzce vzadu za řadou letadel. Na posekaném trávníku lemuujícím ranvej nepřátelé vztyčili plátěné stany, ve kterých mohli nocovat a mít tak své válečné letouny neustále pod dozorem. Na letadla zjevně společně s muži rozmístěnými ve strážních věžích neustále dohlížely také patroly přímo na zemi.

Pěší hlídky měly zbraně přehozené přes rameno, ale Lassen i tak cítil, že mají oči na stopkách a na svůj úkol se soustředí. O Němcích věděl, že to jsou profesionální a dobře motivovaní bojovníci, na rozdíl od svých italských spolubojovníků, kteří do boje zpravidla nevkládali srdce. Nebylo je tudíž vůbec radno podceňovat.

Lassen ukázal dvěma prsty na své oči, pak ukázal směrem ke strážným a dva prsty zvedl – Jonesovi tím naznačil, kde se nachází nejbližší nepřátelé a kolik jich je. Z Jonesova příkývnutí beze slov si vyvodil, že je vidí i on. Na Lassenův signál Jones doběhl k plotu se štípacími kleštěmi

v rukou a začal si razit cestu skrze dráty, které se táhly do výšky necelého jednoho metru.

Jednotlivé dráty roztáhl od sebe a už se natahoval výš, když v temnotě někde po jejich pravici zase někdo škrtl zápalkou. Tentokrát to bylo výrazně blíž. Záblesk zapalovače odhalil strážného, který si udělal přestávku na cigaretu. Vypadalo to, že podél plotu patrolují pěší perimetrové hlídky – třetí vrstva zabezpečení.

Lassen a Jones se přitiskli k zemi a obličejí se zaryli do suché hlíny. Strážný si vykračoval blízko plotu a z nějakého důvodu se rozhodl zastavit zrovna naproti místu, kde si záškodníci v drátu udělali mezeru. Možná je při tom zaslechl, protože ostré cvakání štípacích kleští se rozléhalo daleko do tmy.

Lassen si zanádal pod vousy.

Před akcí se „načernili“, tváře si potřeli nejprve kamuflážními barvami a potom také spáleným korkem, jenže ani ten nedokázal zamaskovat bělma jejich očí. Strážný dlouze potáhl z cigarety a vydechl. Ta červená noc byla vlhá a vojákovi se nějak nechtělo jít dál. Vlastně tomu bylo právě naopak: vypadalo to, že nedokáže odtrhnout oči od úseku plotu, který Lassen a Jones ještě před malou chvílí přeštípávali.

Jestli se oba záškodníci nedají rychle do pohybu, Nicholsonův tým stačí položit své nálože a Lassen s Jonesem pak budou ještě na ranveji, až sklady munice a paliva vyletí do vzduchu. Aniž by vydal jediný zvuk, sundal si Lassen opatrně batoh a doplzl se k plotu. Mrštně jako kočka se šlachovitý mladík prosmýkl úzkou mezerou, s rukojetí těžkého nože typu „stiletto“ pevně sevřenou v pravé ruce.

Zvedl se a skrze tmu se ke strážnému přikradl. Během výcviku s ostatními dobrovolníky z řad speciálních jednotek Lassen jednou vystopoval a vlastním nožem zabil jelena. Ti, kdo jej při tom viděli, byli z jeho loveckých schopností na větvi. Byl to statný kus, jehož maso jemu i ostatním

cvičencům vystačilo na několik dalších dní. Lassen oplýval nadpřirozenou schopností nepozorovaně se připlížit takřka k jakémukoli kořisti a holýma rukama ji pak zabít.

Teď se neslyšně plížil ke strážnému. Jedním plynulým pohybem jej hrubě vzal levou paží do kravaty, zakryl mu ústa, čímž mu znemožnil vydat jakýkoliv výkřik, a škulbl jeho hlavou směrem doleva a nahoru. Současně s tím napřáhl svou pravou paží a surově jí švihl, čímž čepel bojového nože zabořil do mužova krku až po jílec, načež zatlačil směrem dopředu, aby mu přeřezal artérii.

Lassen pak ještě muže několik vteřin držel pevně jako ve svěráku, zatímco z něj vyprchával život, načež bezvládné tělo opatrně položil na krev nasáklou hlínu. Hned v dalším okamžiku stál zase u plotu, se samopalem zabitého muže přehozeným přes krev zbrocené rameno. Přikrčil se k zemi a celou vahou se o drát opřel, čímž pro Jonese rozšířil úzkou mezeru.

„No tak! Pojďte!“

Lassen už zabil tolik Němců, že na jednom dalším v otázce zatracení jeho duše nijak zvlášť nesešlo. Když ale člověka nožem zabíjel poprvé, připadalo mu to těžší. Před rokem, během záškodnické mise na ostrově Sark v Lamanšském průlivu, Lassen ubodal jednoho osamocenému Němce na hlídce.

Do deníku si o tom tehdy napsal: „Ten nejtěžší a nejnáročnější čin, jaký jsem kdy spáchal.“

Od té doby už se toho hodně událo.

Jones se proplazil mezerou v plotu. Oba muži se pak současně v hlubokém předklonu vydali vpřed, přičemž se drželi v těch nejtemnějších stínech. Proběhli kolem zabitého strážného, jehož tělo už obklopovala kaluž srázející se krve, a dorazili k zadní zdi hangáru s přistavěným kasárenským blokem. Zevnitř se ozýval šum hlasů a smíchu, jak si palubní personál, technici, piloti a strážní dopřávali chvíli oddechu. Byla sobotní noc,

takže se v myslích nepochybně vraceli ke svým milovaným, kteří na ně čekali doma.

Lassen Jonese vedl kolem bloku, přičemž se dál vyhýbali světlu. Před nimi stál další kulomet, tentokrát ve hnízdě z pytlů s pískem, přičemž hlaveň zbraně byla namířená směrem ven, aby chránila letadla zaparkovaná za ním. Lassen se dychtivě rozhlédl po letadlech.

Už to není daleko.

Jones dorazil ke druhému plotu, který přistávací dráhu odděloval od zbytku základny. Drát tu byl o něco tlustší a kladl také o něco větší odpor, jenže oni se jím museli proštípat. Jediná další cesta dovnitř vedla skrze hlavní bránu, a tam se Lassenovi používat lsti dvakrát nechtělo.

Jones s vypětím sil přeštlpal několik prvních drátů. Lassen po jeho boku přestřižené konce rukama stácel nahoru a dozadu, čímž vytvořil mezeru právě tak širokou, aby se skrze ni dalo prolézt. Lassen Jonesovi posunkem naznačoval, ať si pospíší, zatímco jej jistil ukořistěným německým kulometem. Když se Jones vynořil na opačné straně, Lassen nejprve pod drátem prostrčil svou zbraň a pak se prosmýkl sám.

Zatímco jej Lassen v podřepu kryl, Jones si klekl a konce drátů k sobě zase provizorně připevnil, stejně jako to předtím udělal na vnějším plotě. Na první pohled tak nikdo nemohl postřehnout, že plot je porušený.

Podařilo se jim proniknout přinejmenším dvě stě metrů do nitra základny, v podstatě už se pohybovali mezi letadly. Zatímco Jones urputně svazoval dráty, Lassenovi připadalo nevyhnutelné, že by je nikdo nezpozoroval. Vzhledem ke všem těm hlídkám rozmístěným po letištní ploše se nenápadné přebíhání mezi trupy letadel zdálo téměř nemožné.

Po chvíli, která mu připadala jako věčnost, se Jones k plotu otočil zády a ukázal palec nahoru. Lassen si s úlevou vydechl. Několik dalších vteřin německé strážné ve službě bedlivě sledoval, aby se naladil na jejich tempo. Jakmile si jejich kroky zapamatoval, byl připraven vyrazit.

Posunkem Jonese nasměroval po své levici, aby zneškodnil letouny na straně, která k nim byla blíže. On sám se vydal doprava, aby položil výbušniny na střemhlavé bombardéry typu štuka ve druhé řadě. Pak ale Lassen ve světle jednoho ze vzdálených reflektorů spatřil o něco odlehlejší, ale o to šťavnatější cíl. Na trávníku dál za štukami rozpoznal obrysy dvoumotorového schnellbomberu Junkers-88.

Lassen přidal do kroku. Elegantní stíhací bombardér měl na boku namalovaný bílý čtverec rozdělený černým křížem, což značilo, že letoun patří nenáviděné *Luftwaffe*. Světlá insignie prostupovala tmou a lákala k sobě Lassena podobně, jako k sobě plamen svíčky láká můru.

Rozhlédl se vpravo i vlevo a v duchu se připravil na to, že přeběhne otevřený prostor. Strážní už téměř dorazili na konec své trasy, takže se mohli každou chvíli otočit a stanout mu tváří v tvář. Během těch několika málo vteřin, co mu ještě zbývaly, se Lassen rozeběhl vpřed. Vyrázil přes trávník táhnoucí se podél celé délky ranveje a snažil se co nejdéle udržet v zákrytu.

V příštím momentu stanul na asfaltové dráze, v botách s plstěnými podrážkami přes ten nepoddajný povrch v tichosti přeběhl a ocitl se na trávníku na opačné straně ranveje. Ještě jednou, naposledy popoběhl a schoval se v zákrytu velkého letounu – jen pár okamžiků před tím, než se první ze strážných otočil. Byli sotva dvě stě metrů od nich, ale každý z nich už se blížil ke svému konci ranveje – z toho vyplývalo, že Lassenovi a Jonesovi zbývalo už jen pár minut, aby svůj úkol dokončili.

Lassen krátce otočil hlavu doleva a potvrdil si svou domněnku – tento Ju-88 byl první ze šesti v řadě. Vyšplhal po ocelovém žebříku přistaveném k boku letadla, odkud přelezl na jeho křídlo.

Lassen se centimetr po centimetru plazil na bříše, ruksak si držel před sebou a rukama v něm šmátral po dvou Lewesových bombách a časovači. Jelikož se jednalo o pořádný kus techniky, chtěl se ujistit, že už opravdu

nevzlétne. Všiml si, že Ju-88 stojí zaparkované hodně blízko u sebe. Mělo by stačit, když odpálí palivovou nádrž toho prvního, který pak odpálí ten vedle sebe a tak dále, jako když padá domino.

Ruce mu létaly o sto šest, jak dvojici bomb pokládal na místo a poté k oběma připojil tu samou roznětku. Když s tím byl hotov, obrátil svou pozornost k nejbližšímu strážnému, který teď kráčel zpátky směrem k němu. Lassen ležel na křídle Junkersu, tváří směrem, ze kterého předtím přišel, a před sebou viděl Jonese.

Lassen viděl, jak jeho kolega záškodník ztuhl, když zaslechl přibližující se kroky, a těsně se přitiskl ke křídlu své vybrané štuky. Každý z mužů u sebe měl několik dalších náloží, které zatím nepoložili, takže museli setrvat bez jediného pohybu, dokud kolem nich strážný neprojde. Jones byl naneštěstí notorický kuřák, stejně jako většina mužů z jeho jednotky, a sotva strážný ve předu vyrazil zase dál, začal přidušeně kašlat.

Strážný se zarazil. Ohlédl se Jonesovým směrem. „Friedrichu? Friedrichu?“

Němec se na Jonesovu štuku dlouho upřeně díval. Jones se snažil, seč mohl, aby se na křídle z tvrdé oceli udržel, jenže to už bylo pokryté prvními kapkami kluzké rosy, a on se obával, že by se mohl smýknout a spadnout.

„Friedrichu?“ zvolal strážný znovu, tentokrát o něco naléhavějším tónem.

Z ramene si sundal pušku, odjistil ji a od boku s ní zamířil do tmy. Zatímco zbraní dál mířil před sebe, sáhl si do kapsy pro svítilnu.

V tu chvíli se na křídle schnellbomberu potichu rozeběhla postava, vymrštila se do vzduchu a s drtivým nárazem dopadla na Němcova ramena. Ještě než se strážný mohl svalit na zem, Lassen mu jednou rukou škulbl krkem nahoru a doleva, zatímco tou druhou zabodl svůj nůž do mužova hrdla a surově zatáhl směrem dolů. Zatímco se strážný hroutil, jeho puška dopadla na zem a ozvalo se ostré, kovové zarachocení, jak její hlaveň narazila na beton.

Druhý strážný polekaně ztuhl. Zavolal hlasem prošpikovaným nervozitou: „Oli? Oli?“

Umírající muž hrozivě zachroptěl, jak se snažil vzdorovat Lassenově sevření. Lassen se jen o pár chvil později vyšvihl na nohy, s puškou zabitého vojáka v ruce.

„Hej! Friedrichu! To jsem já!“ zavolal Lassen německy. „Hloupě jsem zakopl o vlastní kvér.“

„*Dummkopf!*“ Druhý strážný se zasmál, ovšem v jeho hlase byla patrná značná nervozita. Možná si uvědomil, že Lassen po hlase tak úplně nezní jako jeho kamarád Oli. „Vypadalo to, že máš potíže.“

„Mám akorát obě nohy levý,“ odvětil Lassen.

Pušku si hodil přes rameno a vyrazil vpřed, jako by pokračoval v obchůzce. Byli od sebe jen dvanáct kroků, když Lassen zpozoroval, že se druhý strážný lekl a jednou rukou se natáhl po zbrani. Lassen jedním plynulým pohybem vytasil svůj luger a od boku vypálil jeden přesně mířený výstřel, po šanghajsku, přesně jako ho to učili v „kurzu krvavých jatek a vraždění“. Kulka strážného zasáhla do hrudi, mířená byla tak, aby se mu zavrtala do srdce.

Jak se ozvěny výstřelu vytrácely, zaslechl Lassen směrem od kulometného hnízda, vzdáleného několik málo stovek metrů, tlumené, polekané výkřiky. Sprintem se rozeběhl do tmy směrem k Jonesovi, zatímco kulometčík zavolal na obsluhu reflektoru, aby nasvítla tu část letiště, odkud ten osamocení výstřel zazněl.

Temnotou prostoupilo světlo reflektoru. Napříč celou leteckou základnou se ozývala zmatená střelba, jak vynervovaní strážní pálili po stínech. Zatím se nezdálo, že by některý ze střelců mířil na Lassena nebo Jonese, jejich mise však byla zjevně prozrazena. Němci co nevidět vyšlou pátrací skupinu, aby našla Oliho a Friedricha; nad dvěma pohřešovanými strážnými se nedá jen tak mávnout rukou.

Lassen doběhl k Jonesovi, který se krčil v potměnělém stínu pod jednou ze štuk. „Změna plánu,“ zasyčel. „Podminuj tolik letadel, kolik jen budeš moci. Jestli se odsud chceme dostat, budeme potřebovat nějak rozptýlit jejich pozornost. To nechej na mně...A jestli se rozdělíme, tak se uvidíme na místě setkání.“

Lassen se bez dalšího slova otočil a v podřepu se vydal k budově kasáren. Jones odběhl směrem ke zbývajícím letadlům. Když se Dán přiblížil ke kasárnám na konci ranveje, zvedla se závara v mezeře mezi ploty a projel pod ní jeden *Kübelwagen* – německé auto bez střechy podobné džípu. Vezli se v něm čtyři vojáci, kteří sem nejspíš přijeli prověřit ten osamocný výstřel a dva pohřešované strážné.

Lassen se ukryl do stínu štuky, která stála v řadě jako poslední. Tam si na vozidlo počíhal, v pravé ruce držel granát, ze kterého už předem vyjmul pojistku. Vědělo se o něm, že je „granáták“ – tu zbraň zbožňoval a nikdy nevynechal jedinou příležitost, kdy ji mohl použít. Když se *Kübelwagen* přiblížil k prvnímu střemhlavému bombardéru v řadě, německy zakřičel: „Idioti! Vystřídát nás přece máte až za třicet minut!“

Kübelwagen zpomalil, Lassen popošel dopředu a hodil granát. Ten vzduchem letěl po obloukové dráze, načež dopadl na zadní sedadlo džípu bez střechy. O okamžik později vozidlem otřásl výbuch a zubaté úlomky šrapnelu rozervaly jeho tenký kovový plášť i lidskou posádku na kusy. *Kübelwagen* se ještě pár vteřin plahočil dál, zatímco jej pohlcovaly vroucí, prskající plameny, až se nakonec zastavil nad mělkým odtokovým kanálem táhnoucím se podél ranveje.

Ještě než vůz stačil zastavit, Lassen už běžel k nejbližšímu kulometnému hnízdu a křičel: „Partyzáni! *Schnell! Schnell! Schnell!*“

Kulometčík stočil hlaveň své zbraně Lassenovým směrem, když jej ale slyšel mluvit německy, krátce zaváhal. Během toho okamžiku Lassen vypálil od boku ze svého lugu, ze zbraně vyšly v rychlém sledu za sebou tři

kulky a zaryly se do německého kulometčíka. Byl to klasický „double tap“ – dvě rány do těla a jedna do hlavy, tak jak ho to učili – a kulometčík se na svou zbraň svalil.

Hned vzápětí Lassen přeskočil přes pytle s pískem a mrtvolu u kulometu odstrčil na stranu. Jedním plynulým pohybem hlaveň Maschinengewehru 42 otočil a z pásem nabíjené zbraně ráže 7,92 mm začal pálit.

Pak se v celé letecké základně Kastelli rozpoutalo peklo.

Kapitola druhá

*25. srpen 1941, Atlantský oceán,
640 kilometrů od pobřeží severní Afriky*

Na potemnělém, širém moři se na hladkých vlnách vezla otlučená loď – její vysoký, dvojitý stěžeh, čtyři plachty s ostrými hranami a pravý úhel, který její příď i zád svíraly s vodní hladinou, prozrazovaly, že se jedná o starý, ale majestátně vyhlížející rybářský trauler. Na první pohled se zdála být zcela opuštěná, ovšem při bližším zkoumání se dalo rozeznat hned několik potemnělých postav, které se na její palubě pohybovaly.

Právě probíhaly pečlivé přípravy.

Každý člen lodní posádky, s odhalenou hrudí a oděný v mišmaši civilního oblečení, u sebe měl arzenál napůl skrytých zbraní – pistole, granáty, obušky a nože měli buďto přivázané k opaskům, nebo zastrčené v kapsách na kalhotách –, takže působili spíš jako banda krvežíznivých pirátů než jako počestní rybáři, jaké by na palubě takového plavidla člověk očekával.

To záhadné plavidlo ve skutečnosti nebyl obyčejný brixhamský trauler s vlečnou sítí. Byla to malá, maskovaná britská válečná loď – „Q-Boat“, přičemž to „Q“ značilo, že loď využívá utajení a klamu a už nejednou porušila známé a přijímané válečné konvence.

Pro svou aktuální misi byla vybrána a upravena s extrémní péčí a pozorností k detailům. Brixhamské traulery jsou výkonné a na svou velikost i robustní, disponují trojvrstevným trupem obloženým deseticentimetrovými deskami zalitými cementem až po čáru ponoru. Byla shledána dostatečně

plavby schopnou, aby těch 5 000 kilometrů napříč nevypočitatelným Atlantským oceánem zdolala – pokud se tedy její posádce podaří vyhnout nepříteli a navést ji na cíl.

Osmilůžková loď oplývala plachtami i motorem, takže se skvěle hodila jak na dlouhé plavby s omezenými zásobami paliva, tak na tiché noční operace přímo pod nosem nepřítelů. Díky svému dřevěnému trupu mohla křížovat světovými oceány, aniž by se musela bát magnetických min, které představovaly hrozbu pro plavidla s ocelovým trupem. Ze všeho nejdůležitější ale bylo, že případným leteckým hlídkám nepřítelů bude z výšky připadat jako neškodný rybářský člun, na který se nevyplatí shazovat bomby ani pálit z kulometů.

Její nevinně vyhlížející paluba se však zatažením jediné páky mohla celá změnit, její překližková kormidelna by se strhla a odhalila tak rychlopalný kanon Vickers ráže 40 mm, schopný za jedinou minutu vypálit 115 vysoce výbušných i průbojných střel. Na snížené části paluby byly namontovány dva kulomety Lewis, schopné nepozorovaně pálit skrze otvory, pomocí nichž se obvykle z lodní paluby odvádí voda.

A kdyby to snad nestačilo, z lodní paluby bylo rovněž možné pálit čtveřicí experimentálních čepových minometů Blacker Bombard – protitankových zbraní s krátkým dostřelem, vyvinutých převážně pro potřeby domovské gardy. Jako munici používaly čepové minomety střely s kumulativními náložemi, určené k boji proti nepřátelským ponorkám na krátkou vzdálenost. Posledním obranným prvkem byl falešný strážní koš zbudovaný vysoko nad palubou, který sloužil jako palebná plošina, odkud mohla posádka rozsévat olovo ze samopalů Thompson – takzvaných „Tommy Gunů“, oblíbených zbraní gangsterů ve třicátých letech a elitních operativců v letech čtyřicátých.

Toto plavidlo se mělo teoreticky ubránit i nepřátelské ponorce, kdyby se snad nějaká vynořila na hladinu a pokusila se jej potopit palubním

kanonem. Nebylo však primárně určené k boji: jeho hlavními zbraněmi byly lest a přetvářka.

Zkrátka to byla perfektní loď pro guerillové akce menšího rozsahu, právě jako byla ta, která na ni právě čekala – přepravit hrstku dobře vycvičených elitních operativců hluboko za nepřátelskou linii, sabotáže, rabování, vraždy a krádeže. Asi 320 kilometrů od ní se nacházel její úctyhodný cíl, který pětičlenná lodní posádka dostala za úkol neutralizovat tak, aby z této akce nebylo později možné obvinít Británii – nebo Winstona Churchilla.

Proto každý z operativců ještě před odjezdem podepsal dohodu, ve které byl srozuměn s tím, že se jej v případě zajetí či smrti britská vláda zcela zřekne. V podstatě byli odkázáni jen sami na sebe. Raději ani nepomýšleli na to, že by mohli padnout do zajetí, protože by se jim pak dostalo stejného zacházení jako špionům – čekalo by je mučení a poprava. V podobném duchu se nesl také jeden z prvních rozkazů v lodním deníku: „Střetnutí se vyhybejte, pokud to jen bude možné, ale zajetí vzdorujte do posledního muže.“

Ta slova působila poněkud nemístně, jelikož byla zapsaná v úplně obyčejném deníku *Log Book For Yachts* s pevnou vazbou, vydávaném nakladatelstvím Thomas Reed Publishers a používaném mnohými svátečními námořníky.

Té noci byla atmosféra neobvykle vypjatá – daleko víc než při všech předcházejících fázích její nebezpečné plavby. Drobné plavidlo se blížilo k prvnímu místu přistání. V temnotě před ním se rozléhalo neutrální portugalské teritorium Madeira, ostrov nacházející se přibližně 650 kilometrů od břehů severozápadní Afriky. Tam měla loď veplout do přístavu ve městě Funchal – bezpochyby to byla doposud nejtěžší zkouška důvtipu a nervů posádky, o kamufláži samotného plavidla ani nemluvě.

Za kormidlem ironicky pojmenované lodi *Maid Honour* („Panenská čest“) stála štíhlá, oku lahodící postava se škaredou jizvou na rtu, která se

nedala schovat ani pod knírem, v místě, kde dotyčného muže kdysi kouzl kůň. V jiném životě by se Gus March-Phillipps dost možná stal věhlasným autorem thrillerů nebo profesionálním jezdcem na koni, kterým si přál být. Jenže ne teď.

Teď totiž zuřila válka a kapitán March-Phillipps – veterán zocelený během bitvy o Dunkerk – vedl bandu zbojníků a desperátů na misi, jakou do té doby svět ještě neviděl: vůbec první misi druhé světové války, kterou mohli její pachatelé popřít. Před March-Phillippsem stála pod lodním stěžněm nezaměnitelná postava Anderse Lassena, hrůzu nahánějícího „dánského vikinga“, který měl nakonec za celou válku sám na svědomí tolik Němců jako málokterý jiný voják. Tehdy však Lassen – dvaadvacetiletý potomek dánského šlechtického rodu – v akci ještě nikdy nebyl. Při nadcházející misi měl bitvu na vlastní kůži okusit poprvé.

V rámci klamů a přetvářek, které dnes v noci hodlali předvést, vyvěsil Lassen na lodním stěžni švédskou vlajku. Nechali ji, aby se na lodním stěžni volně třepotala – žlutý kříž zasazený do jasně modrého pole silně kontrastoval s potmělou oblohou. Několik let předtím, než March-Phillipps *Maid Honour* zrekvíroval, ji její majitel nechal přestavět na rekreační oceánskou loď, takže její šestičlenná posádka se teď vydávala za partičku Švédů, kteří se vydali na dovolenou. Protože Švédsko bylo neutrální zemí, dávala ta krycí historka smysl, a vyvěšením švédské vlajky si mohli alespoň trochu dodat na věrohodnosti.

Lassen se však odmítal spoléhat jen a pouze na předstírání neutrality. Než vypluli z Poole Harbour na jihu Anglie, Lassen vyšplhal na přibližně osmnáct metrů vysoký stěžň, aby na jeho vrchol přibil kus vysušeného delfíního ocasu. Přísahal, že ho dostal jako talisman pro štěstí, a domníval se, že zrovna teď budou takové štěstí zoufale potřebovat.

„Jsme ztraceni,“ prohlásil tehdy Lassen. „S žádným z vás se už nikdy neuvidím. Plavíme se bez eskorty. Nemáme sebemenší naději.“

Lassenova skleslost a fatalismus se ovšem nijak neprojevíly na jeho chuti vydat se do války. Vlastně právě naopak. Navzdory svému mládí to byl ve skutečnosti jeden z nejzkušenějších námořníků na palubě *Maid Honour*. Po škole v podstatě utekl z domova, aby se mohl přidat k obchodnímu námořnictvu, a právě díky tomu se dostal do Velké Británie. Ovšem na základě svých zkušeností z plaveb na otevřeném moři dospěl k závěru, že jakákoliv loď, která putovala bez eskorty, už byla v podstatě ztracená.

Přitom až doteď se všechny Lassenovy obavy zdály plané. Za přísného rádiového ticha, bez jakékoliv eskorty a kvalifikovaného navigátora – March-Phillipps si před vyplutím udělal rychlokurz navigování na moři, tvořený převážně samostudiem – se *Maid Honour* podařilo urazit 2 000 kilometrů k této odlehle ostrovní základně, kde potřebovali doplnit zásoby pitné vody a proviantu. Na palubě i v podpalubí teď probíhaly hektické přípravy, aby loď po zakotvení a za denního světla působila co možná nejvěrohodněji jako nevinná švédská rekreační jachta.

Oproti stíny zahalené Lassenově postavě měli poručík Geoffrey Appleyard a poručík Graham Hayes plné ruce práce s ukrýváním zbraní a munice, kterou s sebou na palubě *Maid Honour* vezli. Obojí bylo zapotřebí dobře schovat. Bylo totiž nevyhnutelné, že po vstupu do přístavu Funchal na Madeiře bude *Maid Honour* podrobena důkladné prohlídce portugalských námořních úřadů. Zatímco se válka rychle rozšiřovala do všech čtyř světových stran, Portugalci se – stejně jako jejich španělské sousedé – zoufale snažili zachovat neutralitu.

Appleyard, kterému nikdo neřekl jinak než „Apple“, byl pohledný třiadvacetiletý rodák z Yorkshiru. Stejně jako March-Phillipps to byl milovník přírody a nadšený amatérský ornitolog. Kromě toho byl ve špičkové kondici a měl i nějaký ten šrám z boje, protože se zúčastnil ústupu z Francie. Appleyard a March-Phillipps se setkali úplnou náhodou, když se oba dva uchýlili do stejného zákopu na krvi nasáklých plážích u Dunkerku.

March-Phillippsovi i Appleyardovi se hnusila ta pachuť bezmoci a porážky, která jim po Dunkerku ulpěla pod kůží. Oba se tehdy zapřísahali, že německým nepřátelům zasadí tvrdý odvetný úder, a právě z tohoto náhodného setkání vzešla jejich aktuální, troufalá mise.

March-Phillipps byl inspirativní a houževnatý velitel, který vždy myslel i na nemyslitelné – právě tyto vlastnosti z něj dělaly vhodného kandidáta pro nadcházející úkol. Appleyard, jeho zástupce, byl o něco klidnější, k plánování přistupoval rozvážněji a metodičtěji, rozhodně mu však nechyběly kuráž a houževnatost.

Graham Hayes, který teď Appleyardovi pomáhal ukrýt zbraně na *Maid Honour*, zastával na palubě drobného plavidla třetí nejvyšší hodnost. Poručíci Hayes a Appleyard spolu vyrůstali v yorkshirské vesnici Linton-on-Wharfe a už v dětství se z nich stali dobří přátelé. Hayes se před válkou živil jako řezbář, byl to tichý, šarmantní, neohrožený a neúnavný chlap, který byl k této misi přizván na Appleyardovu osobní žádost.

Pro účely svého krytí – měli působit jako parta obyčejných Švédů na výletě – March-Phillipps coby páteho člena posádky rekrutoval sedmnáctiletého vojína Franka „Buzze“ Perkinse. Přezdívku Buzz dostal už v dětství, a to zásluhou své mladší sestřičky, která nedokázala vyslovit slovo „bratr“, takže mu místo toho říkala „buzzer“. Buzz, světlomasý a vytáhlý mladík, byl synem dobrého přítele kapitána *Maid Honour* – kterého se nějak podařilo přesvědčit, aby svému synovi povolil účastnit se tak nebezpečné mise.

Když se přiblížili k portugalským vodám, dostal Buzz příkázáno, aby se choval jako ukázkový palubní pucflek.

Kromě toho se měl starat o to, aby jediný lodní motor zůstal provozuschopný – což se ukázalo být úkolem obzvlášť nevděčným a vyčerpávajícím. Poddimezovaný čtyřválcový naftový motor byl dost nespolehlivý, ale Buzzovi se ho nějakým záhadným způsobem podařilo během plavby přes 1 600 kilometrů po rozbouřeném moři udržet v chodu.

Poslední měsíce před vyplutím se každý z těchto mužů učil bojovat způsobem, který se tehdy považoval za obzvlášť nevhodný Brita – rychle, špinavě a bezskrupulózně. Na přelomové Experimentální stanici 6, což bylo kódové označení pro zdánlivě noblesní sídlo Ashton Manor, nacházející se jižně od města Stevenage, v hrabství Hertfordshire, se naučili „bojovat bez jediného zaváhání, s klidem ubližovat, mrzačit, zraňovat a zabíjet“. Instruktory jim dělali legendární William Fairbairn a Eric „Bill“ Sykes, kteří už měli bohaté zkušenosti s hájením britských zájmů v divokém šanghajském obchodním přístavu v ústí mohutné čínské Modré řeky.

Fairbairn a Sykes se na zločinem prolezlém městském nábřeží a v jeho potemnělých uličkách naučili, jak v boji zblízka efektivně zraňovat i zabíjet. Po vypuknutí války byli povoláni zpátky do Velké Británie, kde měli posádku *Maid Honour* a další dobrovolné účastníky podobných misí naučit všechno, co uměli. U společnosti Wilkinson Sword si nechali na zakázku vyrobit nůž s čepelí o délce 17,5 cm, s robustní rukojetí, která se dala pevně držet, i když se namočila, se záštitou, aby se předešlo sklouznutí ruky, dále s oboustranným ostřím nabroušeným jako žiletka a s ostrou špičkou, podobnou té na vystřelovacích nožích, vhodnou k bodání.

Za celou válku vyšlo z londýnských výrobních linek společnosti Wilkinson Sword asi 250 000 takových nožů, z nichž každý měl na čtvercové hlavici nápis „The Fairbairn-Sykes Fighting Knife“ („Bojový nůž Fairbairn-Sykes“). Fairbairn a Sykes posádku *Maid Honour* naučili, jak se k člověku kradmo připlížit zezadu, jednou paží ho popadnout kolem krku, aby nevykřikl, šknout jeho hlavou na stranu a čepel nože mu jedním prudkým výpadem zabodnout hluboko do měkké tkáně mezi krkem a lopatkou.

Vysvětlili jim, že když svému nepříteli přeřízne arterii, dotýčný pak rychle ztratí vědomí a během několika málo vteřin se udusí vlastní krví. Ze všeho nejvíc Fairbairn zdůrazňoval, že v boji zblízka není smrtonosnější

zbraně nežli nože, „do kterého navíc nikdy nedojdou náboje“. V rámci programu, pro který se posléze vžilo označení „kurz krvavých jatek“, jim ukazovali různé způsoby, jak protivníka v tichosti uškrtit; jak jej vyřadit jediným úderem nebo kopnutím z boje, když se zaměří na zranitelné body na těle, jako jsou ledviny nebo páteř; a jak pálit rychle a od boku z pistole „po šanghajsku“.

Zdůrazňovali, že většina přestřelek s pistolemi probíhá na velmi krátkou vzdálenost, kdy od sebe protivníky dělí sotva pár metrů. Předvedli jim, že vyhraje vždycky ten, kdo zbraň tasí jako první, bez ohledu na to, jak přesnou má mušku. Když tasili a stříleli „po šanghajsku“ – s rukojetí pistole přitisknutou k vlastnímu boku –, vždycky svého protivníka předběhli. Učili se technice double tap – první dvě kulky se vypálily v rychlém sledu za sebou od boku, vágně směrem na hrud' jejich protivníka, zatímco ta třetí už byla přesněji mířená na jeho hlavu.

Na srdce jim bylo kladeno především to, že ve válce „je precitlivělost luxusem, který si člověk nemůže dovolit“. To, co se ve stanici 6 naučili, rozhodně nebylo fér ani příjemné na pohled, ale přinášelo to výsledky. Přínejmenším Anders Lassen si v kurzu krvavých jatek připadal jako ryba ve vodě.

Ovšem právě teď, když slunce stoupalo nad třpytivý oceán a March-Phillipps nastavoval kurz do přístavu Funchal na Madeiře, se museli ze všeho nejvíce spoléhat na lsti.

Co nevidět měli dosáhnout pevniny.

Když se před nimi na obzoru objevila zubatá silueta Madeiry – nejvyšší vrcholky sopečného pohoří na ostrově se tyčí až do výšky 1 800 metrů nad mořem –, podařilo se i Lassena přimět, aby schoval všechny své zbraně. Jelikož mluvil plynule švédsky, měl to být právě světlovlasý Dán – doprovázený Hayesem, který uměl základy švédštiny, a „pucflekem“ Buzzem –, kdo bude jejich skandinávskou lest zaštiťovat.